

отримання якої забезпечують автоматизовані інформаційні системи. Врахування при прийнятті рішень багатьох факторів потребує опрацювання великої кількості внутрішніх і зовнішніх даних, що неможливо без застосування сучасних інформаційних технологій аналізу. Інформаційно-аналітична система повинна інтегруватись з комп'ютерною системою бухгалтерського обліку для спільного використання інформації та виконання аналітичних функцій.

Література:

1. Іванюта П. В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 180 с.
2. Івахненко С. В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології. – К.: Знання, 2005. – 286 с.
3. Ковшова І. О. Огляд програмного забезпечення для розв'язання економічних завдань на підприємствах. «Економіка, менеджмент, бізнес». – 2012. – Т. 1. – № 1. – С. 159-165.
4. Обліково-фінансове забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України на інноваційній основі: колективна монографія. / за заг. ред. Г. Є. Павлової та І. П. Приходька. – Дніпропетровськ: Герда, 2015. – 524 с.

УДК 657:338.43:004

Приходько Л.А.

здобувач СВО «Магістр» заочної форми навчання

Пономаренко О.Г.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава, Україна

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРЕТЕНЗІЯМИ

Фінансове становище, розрахункові взаємовідносини усіх суб'єктів господарювання вимагають нагляду фахівців практиків, обліку та контролю. Реалізувати це можливо лише пильно слідкуючи за змінами в нормативно-правових документах, що регламентують облік та контроль досліджуваного об'єкта. Тому, бухгалтеру відповідної ділянки слід починати роботу з ґрунтованого аналізу обмежуючих положень нормативних актів стосовно організації обліку дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.

Управлінський облік дебіторської заборгованості є складовою системи обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством. Основною метою управління дебіторською заборгованістю є мінімізація її розміру та строків інкасації боргу, а також максимізація прибутку підприємства шляхом управління процесами формування інкасації дебіторської заборгованості.

Під терміном «претензія» розуміють вимогу кредитора до боржника про добровільну сплату боргу, відшкодування збитків, сплату штрафу, усунення недоліків поставленої продукції або виконаної роботи.

Порядок дій з пред'явлення претензій можна визначити за окремими етапами [1, 4]. Документи, що підтверджують вимоги заявника, додаються в оригіналах або належним чином завірених копіях. Документи, які є у другої сторони, можуть не додаватися до претензії з вказівкою про це в претензії. До претензії про сплату грошових коштів може додаватися платіжна вимога-доручення на суму претензії. В разі часткового або повного визнання претензії боржник вказує в цьому вимозі-дорученні визнану суму.

Для удосконалення облікового забезпечення претензійних розрахунків доцільно, передусім, посилити вимоги до документування процедур та наслідків внутрішньогосподарського контролю. У сільськогосподарських підприємствах пропонується вести Журнал оперативного контролю дисципліни розрахунків з дебіторами. Розроблений журнал дозволить контролювати розрахунково-платіжну дисципліну з дебіторами щодо строків та обсягів розрахунків, виявити можливості застосування врегулювання заборгованості (факторинг та інші інструменти), позиціонувати дебіторів за рівнем ризику, активізувати заходи по стягненню заборгованості.

Синтетичний облік розрахунків за поточною дебіторською заборгованістю з різними дебіторами за авансами виданими, підзвітними сумами, нарахованими доходами, за претензіями, за відшкодуванням завданих збитків, за позиками членам кредитних спілок та за іншими операціями ведуть на рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами». За дебетом рахунку 37 відображається виникнення дебіторської заборгованості (у випадку з претензіями суми претензійних вимог), за кредитом – її погашення чи списання (у досліджуваному випадку – задоволення претензії) [2, 3, 5].

Обґрунтованою є пропозиція [2, 3, 5] проводити аналітичний облік окремо за визнаними та невизнаними претензіями на рахунках 3741 «Розрахунки за визнаними претензіями» та 3742 «Розрахунки за невизнаними претензіями». Вважаємо, що даний розподіл потрібен у зв'язку з тим, що за претензіями, які не визнані у добровільному порядку, розгляд справ у суді здійснюється протягом значних термінів.

Для того щоб зменшити ймовірність помилок при прийомі й обліку вимог до дебіторів, на нашу думку, слід формалізувати процес прийому й

обліку претензій за допомогою аналітичної відомості з рядом детальних інформаційних позицій для цілей управління, яка надасть цілісну інформацію для синтетичного обліку.

Література:

1. Господарський кодекс України : Кодекс від 16 січ. 2003 р. (зі змінами і доповненнями) № 436-IV. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.09.2019).
2. Добровольська О. В. Сучасна система організації контролю за дебіторською заборгованістю підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1. С. 5-11.
3. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрямки удосконалення і розвитку. *Ефективна економіка*. 2013. № 4. С. 4-9.
4. Порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, установі, організації : рекомендації Міністерства юстиції України від 23 січ. 2007 р. № 35-14/7 URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.09.2019).
5. Сук П. Л. Облік розрахунків за претензіями. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2009. № 15-16. С. 27-30.

УДК 631.15:658.27

Прокопенко Н.С.

доктор економічних наук, професор,
зав. каф. фінансів, обліку та оподаткування
*ПВНЗ «Європейський університет»,
м. Київ, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ПІДТРИМКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Забезпечити ефективне функціонування аграрних підприємств можливо при інформаційно-аналітичній підтримці при умові, що вона побудована «на основі цілісної інформаційної системи та впровадження сучасних інформаційних технологій. Це на п'ятдесят відсотків спростить: виконання заходів з організації виробничих процесів та на сімдесят відсотків – ведення облікової звітності» [1, с. 162-167], де інформаційні технології, при цьому, виступають однією із основних складових у вирішенні означених завдань.

Інформаційно-аналітична підтримка забезпечення ефективного функціонування аграрних підприємств представляє собою комбінацію певних дій: збору інформації, обробки інформаційних потоків і виділення